GAZETA KRAKOWSKA

Nro 56.

Z KRAKOWA DNIA 12 LIPCA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 3 Lipca.

Stan Szkoły Agronomiczney w Marymoncie w roku Szkolnym 1825/26 do Popisu publicznego odbydź się maiącego w Lipcu r. b. w dniu, który się ogłosi, podany przez Dyrektora Instytutu Agronomicznego.

Jak wiadomo, Szkoła Agronomiczna składa się z dwóch Oddziałów: ze Szkoły Wieyskiey i ze Szkoły wyższey Agronomiczney.

W Szkole Wieyskiey, kształcą się Uczniowie na Karbowych, wzorowych Parobków, Ogrodników, Gorzelanych, Owczarzów i t. p. W Klassie wyższey zaś: na Pisarzów, Ekonomów, Kommissarzów ect. — Przedmioty naukowe w ostatniey Klassie są więc o wiele obszernieysze iak w niższey, która się bardziey praktyką trudni i o tyle tylko dostaie szkolnych wiadomości, ile te Uczniom tey Klassy koniecznie są potrzebne. Jednak poiedynczy Uczniowie Szkoły Wieyskiey, ieżeli odznaczaią się szczególnym talentem i pilnością, mogą awansować z czasem do Klassy wyższey.

A. Szkoła Wieyska.

Szkoła ta liczy teraz 23 Uczniow od 12 do 20 lat maiących. Ponieważ Uczniowie ci nie odrazu wszyscy, lecz tylko poiedynczo, co kwartał po iednemu przyymuią się, więc i stan ich przygotowawczych wiadomości bardzo iest różny. Nauczycielem tey Szkoły iest Piotr Zaremba; lecz ponieważ Uczniowie dla bardzo różnego stopnia umieiętności, musieli we wielu przedmiotach bydź podzieleni na 2 oddziały, w niektórych godzinach bierze Nauczyciel sobie do pomocy iednego ze starszych uczniów wyższego Oddziału Szkoły Wieyskiey.

Przedmioty naukowe i praktyczne, które Uczniom dawane były, są następuiące:

1. Nauka Religii i Moralności: dawana w zimowem półroczu co tydzień przez 1 god: przez JX. Tarnowskiego, Proboszcza Wawrzyszewskiego. Oprócz tego, Uczniowie co Niedziela i święto chodzą ze swoim Nauczycielem do Kościoła parafialnego w Wawrzyszewie na nabożeństwo.

2. Nauka Czytania: dawana była w każdym oddziale przez 3 godziny na tydzień; dla poczynaiących służyła xiążka Wolskiego: "Nauka początkowego czytania,, a dla biegleyszych: Nauka dla Włościan, "Pielgrzym w Dobromilu,, Pan Maciey z Jędrychowa i

t. p. dzieła. Uczniowie po odczytaniu iakiego rozdziału, musieli takowy znowu swoiemi słowami powtarzać; miano przytem wzgląd na dobre wyrażenie w ustney mowie.

3. Pisanie: dawane było przez 4 godziny na tydzień, ze względu na kaligrafiią i ortografiią. Do kaligrafii służyły wzory Werbusza, Oleszczyńskiego, Korna i t. p. Dla ugruntowania zaś ich w ortografii, uczyli się Uczniowie przypadkowania i czasowania, które wprzód na wielkiey tablicy pisali, potem poprawiali, i t. d.

4. Arytmetyka: przez 3 godziny w każdym oddziale była dawana; szczególniey byli wprawiani w rachowaniu na pamięć; w piśiemnem zaś rachowaniu, starszy oddział przeszedł iuż cztery działania proste i regułę trzech prostą. Młodszy oddział zaś uczy się pisania liczb, dodawania i odeymowania.

5. Nauka gospodarska, ogrodnictwo i znaiomość naypotrzebnieyszych roślin, były szczególniey wtenczas i w takim porządku dawane, kiedy Uczniowie właśnie około uprawy iakich roślin pracowali, albo zwierzęta domowe karmili lub tuczyli. Z tey to przyczyny, tego roku szczególniey, nauczyli się Uczniowie: uprawy zbóż, pielęgnowania wszystkich warzyw ogrodowych, hodowania, szczepienia, oczkowania i przesadzania drzew owocowych; pielęgnowania pszczoł i tuczenia zwierząt domowych. Poznali przytem Uczniowie kilkadziesiąt roślin dziko rosnących na lekarstwa domowe, lub na pokarm dla bydła potrzebnych, lub iadowitych.

6. Nauka zdrowia: dawana była podług dziełka Elementarnego przez Lipińskiego napisanego; w roku bieżącym szczególniey nauczyli się: o zachowywaniu się w chorobie, o gwałtownych przypadkach nagłego ratunku wymagaiących, o utonieniu, zagorzeniu, uderzeniu od pioruna, o uduszeniu, o ratowaniu zmarzniętych, o ukąszeniu od psa wściekłego i t. p.

7. Historyią Polska: szczególniey w zimowem półroczu była dawana przy czytaniu Pielgrzyma; dodawały się ustne udokładnienia z dzieła Niemcewicza, Spiewy Historyczne.

8. Rysunki ręczne: dawane były przez iednę godzinę w tydzień przez Nauczyciela JP. Ziemieckiego; rysowali Uczniowie kredą na tablicach drewnianych linie proste w różnych kierunkach, różne kąty i przedmioty niektóre łatwe do przekopiiowania, n. p. ławki, stoły, konwie i t. p.

Wszystkie te nauki były dawane w iedney godzinie co dzień zrana po wstawaniu, w drugiey zaraz po obiedzie i w trzeciey wieczorem po kolacyi. Reszta dnia poświeca się rożnym ręcznym robotom w gospodarstwie. Uczniowie przytem sami sobie ścielą łóżka, ozyszczą stancyie, piorą bieliznę, sporządzaią ubiory; do tych robót w zimie dodaie się: robienie koszów, przędzenie wełny, robienie pończoch i rękawiczek wełnianych.

W roku przyszłym maią się ieszcze uczyć Stolarstwa i Bednarstwa. Uczniowie tey szkoły zostaią w niey podług wieku i usposobienia swego 6, 8 i więcey lat.

B. *Szkoła wyższa Agronomiczna.*

Kurs w tey szkole trwa odtąd dwa lata. Uczeń wstępuiący do tey Klassy, winien wprzód ukończyć Szkołę Wydziałową lub 4 Klassę w Szkołach Woiewódzkich. Na początku roku szkolnego było Uczniów 14, z tych wyszło dwóch dla interessów familiynych, nie ukończywszy ani iednorocznego kursu. Jeden, który iuż w roku zeszłym złożył examen doyrzałości, poszedł na posadę Ekonomiczną; do examinu zostało się więc Uczniów iedenastu.

Nauki dawane były następuiące:

a) *Przez Dyrektora Instytutu Agronomicznego.*

1. Nauka właściwego rolnictwa dawana co tydzień przez 2 godziny, mianowicie: o ziemiach i gruntach, o mierzwie i o sztuce mierzwienia, o uprawie gruntów i o różnych Systematach gospodarskich. Stosował się Nauczyciel przy wykładaniu tego przedmiotu do własnych pism w tey mierze wypracowanych i do potrzeb kraiowych.

2. Chow zwierząt domowych: dawany przez 2 godziny co tydzień, mianowicie: o owcach, o bydle rogatem i o koniach. Zastanawiano się tu szczególniey nad różnemi rodami zwierząt domowych, o uformowaniu nowych rodów, o polepszeniu rodów stósownie do mieyscowych potrzeb i t. p. a mianowicie o stosownieyszem wychowaniu młodych zwierząt. W iakim duchu przedmiot ten wykłada się, przekonywa o tem rozprawa o Owcach w Cererze przez Nauczyciela Chowu zwierząt napisana.

3. Leśnictwo: było dawane przez iednę godzinę w tydzień. Wykładał tu Nauczyciel szczególniey: Cel, dla iakiego rolnik powinien się uczyć leśnictwa, związek korzystny pomiędzy rolnictwem i leśnictwem. Historyią naturalną drzew leśnych, Uprawę leśną naturalną i sztuczną przez zasiew i przesadzanie, Systema leśne: Wysokopienny, niskopienny czysty, połączony i t. p.

b) *Przez Professora D. Heinricha.*

4. Chemiia i Fizyka: przez 4 godziny co tydzień była dawana, mianowicie: o pierwiastkach chemicznych, o fizycznych własnościach światła, ciepła, powietrza i wody &c. O Termometrach, Barometrach, &c. chemicznym rozbiorze gruntów i roślin &c. &c.

5. Botanika: dawana była w letniem półroczu co tydzień przez 4 godziny. Poznali Uczniowie klassyfikacyią Lineusza, nay większą część traw pastewnych podług systematycznych nazwisk Łacińskich i Polskich w Kluku obiętych. Oprócz tego mieli: Fizyologią roślin i naukę o Wegietacyi, z wyszczególnieniem warunków do wzbudzenia i utrzymania iey potrzebnych.

c) *Przez Nauczyciela Ziemieckiego.*

6. Budownictwo wieyskie: wykładane było co tydzień przez 2 godziny; w roku bieżącym Agronomowie uczyli się: Techniki budowniczey czyli o Materyiałach budowniczych i ich użyciu; po wymienieniu różnych budowli wieyskich, wyłożono im zasadę obrachowania ich wielkości, i ich stosownego położenia i konstrukcyi. Potem w ogólności była mowa o fundamentach na rozmaitych gruntach, o ścianach z rozmaitych materyałów, o dachach i wiązaniu stolców poiedynczych i podwóynych i t. p. Na końcu uczyli się robienia dokładnych wyciągów potrzebnych materyiałów do iakieykolwiek budowli, i Uczniowie sami wprawiali się w robienie Anszlagów.

7. Miernictwo teoryczne i praktyczne: dawane było przez 2 godziny; teoryczne miernictwo w zimowem, a praktyczne w letniem półroczu. Ze Solidometryi, mieli obrachowanie różnych regularnych brył. — W praktyce mierzyli Uczniowie Marymont i część gruntów Rudy i przenieśli rozmierzone grunta na papier.

8. Mechanika: dawana była przez iednę godzinę co tydzień. Po dokładnem wyiaśnieniu zasad Mechaniki i machin nieskładanych, przystąpił Nauczyciel do wyrachowania wielkości części młyna końskiego dyszłowego, to iest: dyszła, koła zębatego, cewy, wrzeciona, kamienia i t. p., o młynach wodnych i o młockarniach z biiakami.

9. Rachunki: co tydzień przez 2 go-

dziny były dawane. Zaczęto od Ułamków zwyczaynych, później dziesiętnych, przystąpiono potem do wyciągania pierwiastków i do wynoszenia do różnych potęg, o regule trzech prostey, odwrotney, składaney, o regule współki, procentu i t. d. z przystosowaniem do potrzeb gospodarskich, do podziału gruntów, do rozkładu podatków, do próby wóden, i t. d.

10. Rysunki: dawane co tydzień przez dwie godziny. Rysowali Uczniowie wzory mapp ekonomicznych, później kopiiowali i proiektowali rozmaite budowle wieyskie, nareszcie machiny gospodarskie.

d) *W Szkole Weterynaryi*.

11. Uczniowie Agronomiczni co tydzień dwa razy we Wtorek i Piątek przed południem uczęszczali do Barakowa, do Szkoły Weterynaryi, gdzie wykładał Inspektor teyże Szkoły Radca Referent Lekarski Pan Dr: Rudnicki, teoryczną naukę leczenia zwierząt domowych. Nauczyciel zaś JP. Fuhrmeister, pokazywał praktycznie w tamteyszym Łazarecie, w Anatomii i Aptece, co Uczniom było potrzebne.

W Marymoncie dnia 22 Czerwca 1825 r.
Beniamin Flat, Dyr: Inst: Agr.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 8 do 9. Pszenicy od 13 i grosz srebrny do 18. Jęczmienia od 6 i gr. 20 do 8 i 3 sr: gr. Owsa od 6 i pół do 7 i pół. Siana furę iednokonną od 14 do 15, parokonną od 20 do 23. Słomy furę zwyczayną od 5 do 6.

Z *Petersburga d.* 8 *Czerwca d.* K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Cesarz Jegomość przepędziwszy dzień w Peterhoffie, przybył dnia 1 b. m. do tuteyszey stolicy.

J. C. Mość Wielki Xżę Michał wyiechał wczoray do Moskwy.

Na przełożenie Jenerał-Gubernatora Bałaszewa, Jenerał-Adjutanta J. C. Mości, raczył Cesarz Jegomość udarować orderem S. Anny 1szey klassy Rzeczywistego Radcę Stanu Mironowa, Gubernatora Cywilnego Tambowskiego.

Dnia 3 b. m. rozpoczęły się w Sali powszechnego zebrania Rządzącego Senatu Departamentów Petersburgskich, posiedzenia Naywyższego Sądu Kryminalnego, ustanowionego Naywyższym Manifestem z dnia 1 b. m. Straż iego honorową, prócz zwyczaynego odwachu, składa oddział pułku Kawalergardów.

N. Cesarz Jmć Ukazem z dnia 29 Maia wydanym, raczył przydać Senatora Xiążęcia Cycyanowa i Rzeczywistego Radcę Stanu Gedeonowa do Kommissyi koronacyyney, w charakterze iey członków.

Tayny Radca Hrabia Pahlen, należący do Kollegium spraw zagranicznych, został mianowany Gubernatorem Odessy.

N. Cesarz Jmć potwierdzaiąc urlop dany przez zmarłego Cesarza Alexandra Hrabiemu Woronzow, Jenerałowi Gubernatorowi prowincyy Nowo-Rossyyskich i pełnomocnemu Kommissarzowi w Bessarabii, a zważaiąc ważne i powiększone zatrudnienia Admirała Greig, który został przeznaczony do sprawowania obowiązków Jenerała Gubernatora, gdy Hrabia Woronzow uda się za granicę, raczył rozkazać wspomnionemu Hrabiemu, aby wyieżdżaiąc zdał te obowiązki taynemu Radcy Hrabiemu Pahlen, Gubernatorowi miasta Odessy, który zaymie się niemi aż do powrotu iego.

Komitet do urządzenia zakładów edukacyynych, Naywyżey ustanowiony dnia 14go Maia r. b., miał pierwsze swe posiedzenie

dnia 2 b. m. w domu P. Ministra Narodowego Oświecenia.

Gazeta handlowa ogłosiła wykaz wprowadzonych do Rossyi i z niey wyprowadzonych towarów w roku 1825. Ogółem przywieziono towarów za 182,706,835 rubli, a między innemi cukru za 34,979,456 rubli, materyy kolorowych za 15,506,246 rubli, wina i trunków za 10,016,300 rubli. Wywieziono zaś ogółem towarów kraiowych za 234,731,448 rubli, a między innemi mydła za 37,057,610 rubli, płótna za 36,317,321 rubli, zboża za 16,454,821 rubli. Przewyżka okazuie się o 52,024,613 rubli.

Od dnia 1 Stycznia r. b. wywieziono za granicę skór niewyprawnych 19,298 pudów, a wyprawnych 20,544 pudów.

Z Paryża d. 27 Czerwca.

Izba Deputowanych już prawie się rozchodzi; po ukończeniu Budżetu nie zachodzą żadne ważne wnioski.

Onegday Hr. Pozzo di Borgo miał osobne u Króla posłuchanie.

Zapewniaią (wyraża Dziennik Konstytucyionista) iż Cesarz Brazyliyski przedsięwziął środki, aby nowa Portugalska konstytucyia nie była w Brazylii i Europie oznaymiona, poki w Lizbonie nie będzie urzędownie ogłoszona.

Akademiia sztuk nadobnych przybrała za członka swoiego Horacego Vernet.

Xiądz Guyon, Missyonarz w Tuluzie, rozkazał przy odieździe swoim ztamtąd przeszło 500 exemplarzy dzieł Woltera i Rousseau spalić. Xięgarze tuteysi nie będą się zapewne gniewali o to spalenie.

Bracia Franconi stawiaią tu teraz daleko obszernieyszy cyrk Olimpiyski niżeli był spalony; iednak nie własnym kosztem, ale przez akcyie w liczbie 850 po 1000 Fr.

Względem wielkiego daru Grekom przez P. Boyard tak się rzecz ma: P. Boyard, którego maiątek szacuią do 2 mill. Fr. zrobił przez testament Greków uniwersalnym, swoiemi dziećmi. Leży on teraz chory w Diepie, otaczaią go krewni i nakłaniaią do zmienienia ostatniey tey woli swoiey.

Z Marselii piszą, iż sprzyiaiące ludzkości usiłowania P. Eynard uwieńcza naylepszy skutek; wielu niewolników, a między niemi syn Bozzarisa, wykupionemi iuż zostali.

Podług Dziennika Sternik Liworno prowadzi znaczny handel z Lewantem, Egiptem i Barbaryią. Jeden tylko tameczny Dom handlowy podiął się dostawić dla woyska Egipskiego 4000 mundurów.

Z Rzymu d. 15 Czerwca.

W przeszły poniedziałek, Gubernator Rzymu Benetti poiechał do Petersburga w zaszycie nadzwyczaynego Posła, dla złożenia w imieniu oyca S. życzeń N. Cesarzowi Mikołaiowi z powodu na Tron wstąpienia.

Nadzwyczayny Poseł Francuzki przy Stolicy S. Xżę Laval-Montmorency, poiechał za zezwoleniem rządu swoiego na czas nieiaki do Paryża. Pierwszy Sekretarz poselstwa, Kawaler Ritaud, zastępuie tymczasowo mieysce iego.

Młody Irokeski Xżę, Józef Teuragaron Anowaron, odiechał w tych dniach ztąd napowrót do oyczyzny z swoim nauczycielem i tłumaczem, Missyonarzem Fauvel. Podczas swoiego tu pobytu okazywał prawdziwie chrześciiańską pobożność i zabiera z sobą szacunek i miłość wszystkich Rzymian, którzy go znali i szczególnieysze dowody względów Oyca S.

Hr. Piotr Ferrari z Rimini był tu w miesiącu Marcu od psa wściekłego ukąszony; nie czuł żadnych skutków, lecz za przy-

byciem dnia 4 b. m. do Florencyi porwała go wściekliżna, i w 30 godzin wyzionął ducha.

Wyrokiem Króla Neapolitańskiego z d. 8 Marca, który dopiero teraz ogłoszony został, dozwolonem iest tamecznym poddanym wchodzić w obcą kraiową i woyskową służbę. Korzystaiący z tego dozwolenia musi iednak wprzód obowiązać się przysięgą, iż nigdy nie będzie nosił oręża przeciw oyczyźnie, ani wchodził iako dyplomatyczny ajent zagranicznego Mocarstwa do zawierania traktatów tyczących się spraw Królestwa obu Sycyliy. Oprócz tego żaden Neapolitański poddany nie będzie w kraiach obu Sycyliy za dyplomatycznego ajenta obcego Mocarstwa uznany.

W Potenza i Salerno czuć się dały dnia 4 Czerwca wstrząśnienia ziemi.

Z Zante piszą dnia 20 z. m. iż Kapitan Basza z 33 okrętami udał się ku stronie południowey, i sądzono, że przeciw Hydrze.

Z Madrytu d. 13 Czerwca.

Sądzą, iż Xżę Infantado nie będzie Królowi towarzyszył na kąpiele do Sacedon.

Rozkazem Królewskim pod dniem 2 b. m. uwolnionemi są urzędnicy od opatrywania się w karty bezpieczeństwa. Innym rozkazem zabronione iest przypuszczanie prawników przed ukończeniem 25 lat do adwokacyi.

Przytrzymany pod Waladolidą człowiek, przy którym znaleziono odezwy, ręczną prasę i zrobioną pieczęć Jenerała kapitana Madrytu, znayduie się od dni kilku w tuteyszem więzieniu. Siedzi tu także niebezpieczny rozbóynik, nazwiskiem Periko de la Venta, którego nakoniec w Estramadurze schwytano.

Nakoniec sprawa należących do spisku Bessieresa rozstrzygnioną została: 283 osób skazanych zostało częścią na galary, częścią na więzienia, większa zaś część na samo zabronienie zbliżenia się aż do pewney odległości do osoby Króla. Pomiędzy ostatniemi znayduie się wielu duchownych, którzy chociaż od Króla dobrodzieystwy obsypywanemi byli, przecież do spisku przeciw niemu należeli.

Poseł Francuzki przy Dworze Lizbońskim, Xżę Rausan, w przeieździe swoim na to przeznaczenie przybył tu dnia 12.

W Hrabstwie Niebla lękaią się bardzo korsarzów Kolumbiyskich.

W Grenadzie zawsze ieszcze mieszkańców przestraszaią trzęsienia ziemi; miasto iest na wpół puste.

Z Lizbony d. 24 Maia.

Podług wyszłego w tey chwili z druku na teraźnieyszy rok kalendarzyka posiada Portugaliia 4100 parafiy, 765,395 domów, i 3,013,90 ludzi. Powierzchnia ziemi tego Królestwa wynosi 3150 mil po 20 na stopień. Szlachta składa się tylko z 3 Xiażąt, 34 Margrabiów, 76 Hrabiów, 41 Vicehrabiów, i 27 Baronów, ogółem 181 z których 122 dopiero za ostatniego Króla utworzonych zostało.

Z Londynu d. 24 Czerwca.

Stósownie do porozumienia się z rządem Xżę Jorku wydał rozkaz dzienny, w którym wzywa officerów na połowie żołdu będących zacząwszy od kapitana aż do niższego stopnia, aby osiadali w Neu-Süd-Wallis (w osadzie Angielskiey w północney Ameryce), gdzie otrzymaią grunt i na 20 lat będą uwolnionemi od podatków. Koszta iednak przewozu sami podiąć muszą.

Sądzą, iż Kapitan Clapperton w podróży swey na odkrycia, doszedł iuż do Sukatu, stolicy Sułtana Bollo.

Formalne uznanie Greckiey pożyczki nie

podniesło bynaymniey papierów tey pożyczki.

Gazeta Glazgowska wyraża, iż położenie handlu zawsze iest zasmucaiące, a liczba niezatrudnionych rąk coraz bardziey się zwiększa.

Gazeta Goniec umieściła następuiący list prywatny z Bruxelli pod dniem 20go b. m. "Znakomici mężowie z kraiów południowey Ameryki, mieszkaiący w naszem mieście odebrali z swych kraiów doniesienia, że w sprawach Peru i Kolumbii znaydą wkrótce wielkie odmiany. — Pani Cochrane zbieraiącemu składki dla Greków dać tylko miała 20 Fr. z oświadczeniem, że więcey daie, niż kto inny, bo mąż iey w tey świętey sprawie swe życie poświęca.„

Na przylądku Dobrey Nadziei panuie tąk wielki niedostatek żywności, iż Gubernator dozwolił aż do Grudnia wprowadzać zagraniczną pszenicę za opłatą po 3 od sta od wartości.

Z Rio-Janeiro d. 5 Maia.

Ogłoszone tu zostały następuiące wyroki Cesarza: 1) Gdy dobro Monarchii Portugalskiey wymagą, a miłość synowska nakazuie szanować wyrok ś. p. Oyca moiego z dnia 6 Marca r. b. którym ustanowił Reiencyią, przeto zatwierdzam takową Reiencyią. Ma ona prowadzić rządy do poki nie będzie zaprowadzoną władza, która ia wkrótce przez nadaną Portugalii konstytucyią oznaczę. Działo się w Rio-Janeiro dnia 26 Kwietnia 1826. 2) Dla uwiecznienia w historyi Portugalskiey panowania moiego i oraz przez użycie naywyższey władzy Królewskiey obiawienia zasąd ludzkości serca moiego, udzielam przebaczenie wszystkim Portugalczykom, ktorzy za polityczne mniemania są uwięzionemi, przed sądy pociągnionemi lub wyrokami sądu na kary skazanemi lub ściganemi. Przebaczam niemniey zbiegom woyskowym, iako też osobom skazanem na galery, na więzienie lub wygnanie bez różnicy przestępstwa. Reiencyia ma się do tego stósować, i do dotyczących władz potrzebne wydać rozkazy. W Rio-Janeiro d. 27 Kwietnia 1826. 3) Czynię wiadomo wszystkim poddanym moim Portugalskim, że ponieważ nie zgadza się z sprawami Cesarstwa Brazyliyskiego i Królestwa Portugalskiego, ażebym daley zostawał Królem Portugalii, przeto z własnęy moiey woli i niezaprzeczonego prawa, które posiadam do Korony Portugalskiey, zrzekam się i przelewam toż prawo na osobę nayukochańszey mey córki, Xiężniczki Granda-Para, Dona Maryią da Gloria, ażeby należącemi do tey Korony kraiami, iako Królowa nie zależąc od ninieyszego Cesarstwa, wedle konstytucyi, którą nadałem dnia 28 Kwietnia rządziła. Oprócz tego oświadczam, że moia córka, panuiącą Królowa Portugalska, nie opuści dopoty państwa Brazyliyskiego, dopoki urzędownie nie będę uwiadomiony, iż stósownie do moich rozkazów konstytucyia zaprzysiężoną została, i dopoki nie nastąpi iey zaślubienie z nayukochańszym moim bratem Infantem Michałem. Złożenie moie i zrzeczenie się Korony Portugalskiey nie będzie miało mieysca dopoki oba te warunki nie będą dopełnione. — W Rio-Janeiro dnia 2 Maia 1826 r.

Dnia 1 z. m. powrócił tu Cesarz z Bahii a we 4 dni po nim P. Stuart. Onegday otworzone zostały posiedzenia naszych Izb prawodawczych.

Od brzegów niższey Elby d. 27 Czerwca.

J. Królewicowska Mość Następca Tronu Pruskiego, w towarzystwie Następcy Wielkiego Xięztwa Meklenburgsko-Szweryńskiego przybył dnia 25 b. m. w wieczór przez

Lubekę i Oldeslohe do Hamburga. Dnia 27 udał się ten Królewic przez Harburg do Hollandyi.

W kraiu Hanowerskim przerwanie się przed kilku dniami chmury z gradem zrządziło do 30,000 talarów szkody.

Z Hagi d. 23 Czerwca.

Dnia 20 b. m. NN. Królestwo z córkami udali się ztąd do letniego zamku Loo.

Xżę Fryderyk Niderlandzki przybył dnia 19 z Małżonką swoią do Amsterdamu, gdzie nazaiutrz deputacyia od władzy mieyskiey miała zaszczyt złożyć Xięztwu Jchmość ofiarowany przez to miasto srebrny serwis i buffet. Dnia 22 udali się Xięztwo Jchmość w dalszą drogę.

Przybył tu Ces. Rossyyski Radca tayny i Sekretarz stanu, Hr. Capodistrias.

W Amsterdamie została dnia 20go Królewska korweta Atalante z warsztatu spuszczona.

Pani Cochrane udała się naprzód do Spa, a potem poiedzie do Szwaycaryi.

Z Sztokolmu d 23 Czerwca.

Jutro w dniu imienin Królewica Następcy Tronu daną będzie w zamku Ladugärdsgärde wielka uczta, którą zakończy się obóz ćwiczeń, i poiutrze rozeydą się woyska na swoie leże.

Dany tu niedawno na korzyść Greków koncert przyniósł 5000 talarów Bankowych.

Tuteysi przyiaciele Greków odbyli znowu w zeszłym tygodniu na giełdzie zgromadzenie, na którym postanowili w rozpisanych listach prosić wszystkich pastorów w państwie, aby zachęcali po prowincyiach do składek dla Grdków.

W Norwegii w rocznicę zaprowadzenia konstytucyi otworzona także została składka dla Greków.—W tymże kraiu d. 18 b. m. spaliło się miasto Friedrichshall; przeszło 4000 ludzi znayduią się bez mieszkań.

Od granic Tureckich d. 10 Czerwca.

P. Eynard, donosząc rządowi Greckiemu i naczelnikom woyskowem o posłaniu im posiłków, wyraził między innemi w liście swoim: " Posiadacie moc nad waszemi współziomkami, zachęcaycie ich do iedności: niechay pomiędzy dowódzcami panuie zgoda; niechay wszyscy bronią oyczyzny, a pewnie ią uratuiecie. Wszystkich oczy zwrócone są na Grecyią; wszystkich serca są iey przychylne i wszyscy prawdziwi Chrześciianie zanoszą do Nieba modły o iey oswobodzenie. We Francyi, Szwaycaryi, Hollandyi i bawaryi zbieraią kobiety i dzieci składki dla Greków; we wszystkich kraiach tak bogaci, iako i ubodzy składaią wedle możności ofiary. Męztwo, waleczni Grecy! Jedność i wytrwałość! a iakie bądź Niebo zesłe na Was nieszczęście, Krzyż tryumfować nakoniec będzie nad półmiesiącem! Powtarzam rządowi Greckiemu i wszystkiem naczelnikom, iż związki przyiacioł Greków ustawicznie do mnie piszą: " Nie mamy innego celu, iak wspierać Greków w chwalebney ich walcę za Religiią chrześciiańską; nie mamy żadnego politycznego zamiaru, żadne stronnictwo nie powoduie nami, nie iesteśmy niczem więcey, i nie chcemy bydź, iak przyiaciołmi ludzkości. Mało nas obchodzi kształt rządu iaki sobie Grecy nadać zechcą i które ich narody wspieraią. Uważamy się tylko iako bracia, i t. d.,,

DODATEK DO N.ro 56. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 12 LIPCA 1826 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° c.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lipiec	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 251	†18. 6	„	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
12	„ 4, 999	†24. 6	„	„ „	„	
8. 3	„ 4, 362	†24. 9	„	„ „	Słońce z Chmur:	
9	„ 4, 376	†18. 6	„	„ „	Pogoda	
7	27 4, 349	†18. 8	„	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
9. 12	„ 3, 953	†25. 6	„	„ Sredni	Słońce z Chmur:	
3	„ 4, 840	†19. 0	„	„ „	Pochmurno	Deszcz.
9	„ 4, 343	†16. 2	„	„ Słaby	„	
7	27 4, 335	†17. 0	„	Połud: Ws: Słaby	Słońce z Chmur:	Mgła.
10. 12	„ 4, 444	†23. 2	„	„ „	Pogoda	
3	„ 4, 257	†25. 9	„	„ „	„	
9	„ 3, 954	†19. 2	„	„ „	„	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

— *Z Krakowa.* —

R E K T O R

Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady Tegoż Uniwersytetu z d. 15 Kwietnia r. 1826 do N. 1,357 wydanego, stosownie do przepisów Statutu, tudzież Ustawy o Konkursach przez Radę Wielką Uniwersytetu w r. 1821 dnia 13 Lipca wydaney. Podaie do wiadomości i ogłasza Konkurs na posadę Nauczyciela Języka Niemieckiego w Oddziale I. Liceum Krakowskiego przez rezygnacyią z strony byłego iey nauczyciela, a przez Radę Wielką przyiętą wakuiącą, Konkurenci o tę posadę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu

Metrykę swego urodzenia, zaświadczenie z odbytych Nauk w Liceum dawanych, z mianey praktyki w uczeniu Młodzieży w szkole publiczney, opis swego życia, udowodniaiąc zarazem zaświadczeniami dobre obyczaie i ukończenie z chwalebnym postępkiem kurs Nauk Filozoficznych w Uniwersytecie. Po złożeniu takowych dowodów współubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu Konkursu. Roczna pensyia do tey Posady przywiązana wynosi 1,800 Złp. Termin ubiegania się o wspomnioną posadę iest dzień 15 Września r b.

W Krakowie d. 30 Czerwca 1826 r.

Zast: Rektora Uniw: Jag:

Girtler.

Sekr: Uniw: Jag: *Jankowski.*

R E K T O R

Uniwersytetu Jagiellońskiego,

W dopełnieniu Reskryptu Rady Wielkiey Tegoż Uniwersytetu z dnia 15 Czerwca 1826 r. N. 1369 wydanego, stósownie do przepisów Statutu, tudzież Ustawy o Konkursach przez Wielką Radę Uniwersytetu w r, 1821 dnia 13 Lipca wydaney. Podaie do publiczney wiadomości i ogłasza Konkurs na posadę Professora w Oddziale I. Liceum Krakowskiego, przez rezygnacyią byłego iey Professora a przez Radę Wielką Uniwersytetu przyiętą wakuiącą. Konkuruiący o tę posadę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu Metrykę swego urodzenia. Zaświadczenia z odbytych Nauk w Lyceum dawanych, Znaiomość praktyki w uczeniu młodzieży w Szkole publiczney, opis swego życia, udowodniaiąc zarazem zaświadczeniami dobre obyczaie i ukończenie z chwalebnym postępkiem kurs Nauk Filozoficznych w Uniwersytecie. Po złożeniu takowych dowodów współubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu Konkursu. Roczna pensyia tey Katedry przywiązana wynosi 3000 Złp. Termin ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień 15 Września r. b.

W Krakowie dnia 30 Czerwca 1826 r.

Zast: Rektora Uniw: Jagiel:

Girtler.

Sekr: Uniw: Jag: *Jankowski.*

Z Wiednia d. 2 Lipca.

Nayiaśnieysi Cesarstwo powrócili wczoray w pożądanym stanie zdrowia do Luxenburga z przedsięwziętey do Lambach podróży.

Dnia 10 i 11 Lipca 1826 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	10	20	10	15	9	15	8	15
— Żyta	8	15	7	15	7	—	6	15
— Jęczmienia	6	—	5	15	5	—	4	15
— Grochu	7	—	6	15	6	—	—	—
— Owsa	5	15	5	10	5	6	5	—
— Jagieł	21	—	20	—	19	—	18	—
— Rzepaku	14	—	13	—	12	15	—	—

W Gdańsku dnia 3 Lipca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od	Złp.	480	do	540.
Żyta	—	—	270	—	300.
Jęczmienia	—	—	228	—	240.
Owsa	—	—	168	—	180.
Grochu	—	—	270	—	305.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 198 Ciągnieniu dni 12go Lipca roku 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Nnmera następuiące:

20. 11. 46. 36. 47.

Przyszłe 199 Ciągnienie dnia 19go Lipca r. b. przypada.

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wydał Wyrok następuiący:

Wydział Iwszy

Obecni

Mąkowski, Prezes.

Hebowski, Sędzia.

Głuchowski, Asses: Z. S.

Kuliczkowski, Pisarz.

Działo się w Krakowie w Domu Władz Rządowych przy ulicy Grodzkiey pod Liczbą 106 na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego, Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Dnia 7go Lipca 1826 roku.

Między handlem Starozakonnych pod Firmą B. B. Meisels et M. S. Horowitz, Kupców na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 102 mieszkaiących, powodów przez P. Adama Krzyżanowskiego Praw Oyboyga Doktora Adwokata, stawaiących z iedney: a

Starozakonnym, Berl Kahane Kupcem na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 83 zamieszkałym, pozwanym niestawaiącym z drugiey strony

w Sprawie.

O zapłacenie 6300 Złp. do Sola Wexlu dnia 5 Marca r. b. 1826 wydanego, z prowizyią i kosztami Sporu, niemniey pozwanego, iako długu Wexlowego niepłacącego za upadłego ogłoszenia, z pozwów dnia 23 Czerwca r. b. 1826 doręczonego na Audyencyią Trybunału dzisieyszą wprowadzoney.

Po przywołaniu Sprawy, z Regestru handlowego i zapisaney Komparicyi. Pełnomocnik z strony powodowey, P. Adwokat Krzyżanowski, o uznanie nie stawiennictwa pozwanego, i dozwolenia Sprawy zaocznie wprowadzenia dopraszał się.

TRYBUNAŁ

Przekonawszy się z Kontestacyi Woźnego Ignacego Życkiego, iż pozew Staroz: Berlowi Kahane, w iego zamieszkaniu w niebytności tegóż na ręce żony Berel Kahane, iak podpis świadczy dnia 23go Czerwca r. b. 1826 Prawnie wręczony został. A za przywołaniem Sprawy, ani sam pozwany, ani przez umocowan go Pełnomocnika niestawa. Uznawszy niestawiennictwo Staroz: Berla Kahane pozwanego, Sprawę zaocznie wprowadzać dozwala, w prowadzeniu, którey Pełnomocnik z strony powodowey, odczytał żądanie pozwem objęte, iak następuie:

Winien pozwany powodom, do Sola Wexlu z dnia 5 Marca r. b. 1826 Summę 6300 Złp. Termin wypłaty minął, Protestacyia Wexlu nastąpiła, pozwany Wexlu nie płaci. Uprasza przeto powód Wys kiego Sądu, aby pozwanego pod Rygorem przymusu osobistego, do zapłacenia 6300 Złp. z prowizyią i kosztami zobowiązać, a iako długu Wexlowego niepłacącego, za upadłego ogłosić raczył. — A po wprowadzeniu Sprawy zaocznie

TRYBUNAŁ

W moc pokładanego Sola Wexlu przez pozwanego, w dniu 5 Marca 1826 r. na Złp. 6300 na rzecz powodów z Terminem wypłaty za dni 14 wydanego, tudzież nastąpionego Protestu w dniu 14 Czerwca 1826 r. przez Notaryusza P. Antoniego Matakewicza uskutecznionego. Powodom: B. B. Meisels et M. S. Horowitz, od Staroz: Berla Kahane Summę Złp. Sześć tysięcy trzysta (z prowizyią po sześć od stać od dnia 23 Czerwca r. b. 1826), iako dnia wniesionego pozwu, i kosztami Prawnem do Złp. Ośmdziesiat Sądowcie zmoderowanemi przyznaie, a następnie: z powodu niewypłacalności, tegoż pozwanego Staroz: Berla Kahane Kupca na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 83 zamieszkałego na teraz zaś za grani-

cą w Galicyi Austryiackiey w mieście Brody przebywaiącego, za upadłego w maiątku ogłasza. Czas zaczęcia się tey upadłości z dniem 14 Czerwca r. b. 1826, iako daty Protestu przez P. Notaryusza Matakiewicza, z powodu niewypłacalności, upłynionego iuż terminu wypłaty, Wexlem wyżey powołanym oznaczonego uznaie. Przyłożenie Pieczęci na maiątku upadłego, rozporządza, i o uskutecznienie tego, Sąd Pokoiu Miasta Krakowa Wydziału drugiego wzywa, Sędzią Kommissarzem W. Habowskiego Sędziego Trybunału swego, a Kuratorem upadłości tey P. Macieia Mączeńskiego mianuie.

Co się zaś tycze niezwłocznego aresztowania Staroz: Berla Kahane, ten w Galicyi Austryiackiey na teraz przebywa.

Przeto Trybunał tuteyszy

Wzywa Magistrat Miasta Brodów, ażeby celem zabezpieczenia względem osoby Staroz: Berla Kahane, przyzwoite rozporządzenia iako up dłego poczynił, i o tem Trybunał zawiadomił. Z resztą ustanowienie wpisu co do upadłości ogłoszoney zawiesza.

(Zatwierdzaiąc wpis co do przyznaney Summy w ilości Złp. 40 opłacony.)

Mocą ninieyszego Wyroku pod tymczasową exekucyią zapadłego, którego wywieszenie w Izbie Audyencyionalney Trybunału swego, oraz podanie do Gazet kraiowych postanawia.

(podpisano) *Mąkolski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zalecamy i Rozkazuiemy wszystkim Komornikom (od którychby się tego domagano), aby Wyrok ninieyszy wyexekwowali. Prokuratorom aby tego dopilnowali. Komendantowi i Urzędnikom Siły zbroyney, aby w razie potrzeby (gdy o to prawnie wezwanemi będą) Woyskowey pomocy dodali. (podpisano) *Mąkolski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zgodność ninieyszego głównego wyciągu
z Wyrokiem oryginalnym świadczę,
Kuliczkowski, Pisarz.

W dniu 17 Lipca r. b. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie w Gmachu Sukiennice zwanym, odbędzie się publiczna licytacya Wina Tokayskiego z roku 1822 butelek 200. Chęć licytowania maiących podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 10 Lipca 1826 roku.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

Podpisany Notaryusz Publiczny W. M. Krakowa z Okręgiem, w skutek Reskryptu Wysokiego Trybunału z dnia 19 Czerwca r. b. ad Nru 2437 wydanego, zawiadomia Szanowną Publiczczność, iż ruchomości po ś. p. Janie Aloizym Szydłowskim Kupcu i Obywatelu Krakowskim pozostałe, mianowicie pościel, suknie, i bielizna, różne meble machoniowe i stolarszczyzna, wina w nayłepszych gatunkach zagranicznych, między któremi znayduie się stare, do lat stu maiące, porcellana, faians, szkła i zwierciadła, miedź, mosiądz, kleynoty, srebra, i różne kosztowności, w Krakowie przy ulicy Floryańskiey w Domu pod L. 504 stoiącym, od dnia 10 Lipcaa r. b. zacząwszy od 9tey w rannych, a od 3ciey w po południowych godzinach, przez publiczną licytacyią za gotową srebrną Courant monetę sprzedawane są. — W Krakowie dnia 30 Czerwca 1826 r.

Leo Rawicz z Pszczółek Pszczółkowski.

Państwo Bankwitz, leżące w Szlazku Pruskim między Brzegiem i Kalsruhe, posiadaiące znaczne owczarnie, ofiaruie na sprzedaż 100 sztuk tego i przeszłorocznich, tudzież około 30 sztuk dwuletnich Baranów, iednak tylko w naymnieyszych oddziałach po sztuk 20 razem, po nader nizkiey cenie po 4 Luidory złotem i 10 srebrnych groszy dla owczarza za sztukę. Tego roku żadna ieszcze sztuka nie iest sprzedana. Tamże znayduie się około 400 sztuk kotnych owiec do sprzedania po 1 Luidorze sztuka. Ofiaruie się razem zamianę na dobre do ciągu Polskie woły i młode dobre konie.

W Bankwitz dnia 30 Czerwca 1826 r.

Hrabia *Sandrecki*,
Rządowy Radca i Posiadacz
wielu Państw na Bankwitz.